

Zaaknummer : 00612960
Ons Kenmerk : ODH163881
Datum : 17 januari 2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 7 april 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan de woningen van complex 151 (Karel Doormanstraat, Van Speijkstraat, Erasmusstraat, Piet Heinstraat, Trompstraat, De Ruyterstraat, Dunantstraat) en complex 154 (Meidoornstraat, Esdoornstraat, Wilgendreef, Populierendreef, Elzendreef, Van Speijkstraat en Jaagpad) te Haastrecht en wordt aangevraagd namens Groen Wonen Vlist. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus, spreeuw en huiszwaluw, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*), de spreeuw (*Sturnus vulgaris*) en de huiszwaluw (*Delichon urbicum*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 oktober 2021 tot en met 30 november 2024.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Groen Wonen Vlist;
- II. de voorschriften 1 tot en met 16 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 25 november 2021 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 31 december 2026.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
 - het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van tevoren schriftelijk te melden;
 - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Activiteitenplan huismus, huiszwaluw, spreeuw en vleermuisen in het kader van de Wet natuurbescherming' van 8 maart 2021 en de aanvullende informatie van 25 november 2021. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus, huiszwaluw, spreeuw, gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het rapport 'Activiteitenplan huismus, huiswaluw, spreeuw en vleermuizen in het kader van de Wet natuurbescherming' van 8 maart 2021 en de aanvullende stukken van 25 november 2021.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen wordt uitgevoerd, dient deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de tijdelijke voorzieningen;
 - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 Het ongeschikt maken van de woningen voor de huismus mag enkel plaatsvinden in de periode van 1 oktober tot 28 februari (buiten koude perioden, gedefinieerd als perioden met gedurende 3 tot 5 dagen aanhoudende (nacht)vorst). Dit wordt uitgevoerd door het plaatsen van weringsborstels in de dakgoten.
- 10 De tijdelijke nestkasten moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de kast hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de huismus, spreeuw en huiswaluw.
- 11 Tijdens de periodieke onderhoudscontrole van de woningen dienen de aangebrachte permanente voorzieningen meegenomen te worden en beoordeeld te worden op hun functionaliteit. Indien blijkt dat de voorziening niet meer functioneel is, dient er voor gezorgd te worden dat deze weer functioneel is. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de huismus, spreeuw en huiswaluw.
- 12 De tijdelijke alternatieven mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel zijn. De verwijdering dient begeleid te worden door een deskundige op het gebied van de huismus, spreeuw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de huismus en nadat door de deskundige is vastgesteld dat de voorziening is verlaten.
- 13 Het definitieve type vleermuiskast dient ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.

- 14 Het ongeschikt maken van de huidige paar- en zomerverblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis die loopt van 15 april tot 15 juli of 1 oktober tot 15 oktober. Het gebruik van netten, glaswol of purschuim is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps of het creëren van tocht gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van <5 Bft) en deze dienen door de ecooloog te worden opgenomen in een logboek. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven.
- 15 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op de functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening hersteld te worden. Bovendien moeten de tijdelijke vleermuiskasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.
- 16 Het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten dient te gebeuren onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis (vs.5). Na inachtneming van een gewenningstijd van minimaal zes maanden voorafgaand aan de start van het paar seizoen waarin zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen aanwezig en beschikbaar zijn, mogen de tijdelijke kasten alleen verwijderd worden nadat door de deskundige is vastgesteld dat de kast is verlaten.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 7 april 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan de woningen van complex 151 (Karel Doormanstraat, Van Speijkstraat, Erasmusstraat, Piet Heinstraat, Trompstraat, De Ruyterstraat, Dunantstraat) en complex 154 (Meidoornstraat, Esdoornstraat, Wilgendreef, Populierendreef, Elzendreef, Van Spijkstraat en Jaagpad) te Haastrecht en wordt aangevraagd namens Groen Wonen Vlist. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus, spreeuw en huiszwaluw, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*), de spreeuw (*Sturnus vulgaris*) en de huiszwaluw (*Delichon urbicum*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 oktober 2021 tot en met 30 november 2024.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Activiteitenplan huismus, huiszwaluw, spreeuw en vleermuizen in het kader van de Wet natuurbescherming, Ecoresult B.V., kenmerk ER20210113v01, 8 maart 2021;
- Nader onderzoek vleermuizen, huismus, huiszwaluw, spreeuw en gierzwaluw, Ecoresult B.V., kenmerk ER20200923v02, 11 december 2020;
- Quickscan flora en fauna, Ecoresult B.V., kenmerk ER20200428v01, 4 mei 2020;
- Project verduurzaming 60 woningen Esdoornstraat e.o., Groen Wonen Vlist;
- Resultaten enquête bewonerservaring Esdoornstraat e.o., Groen Wonen Vlist, september 2020;
- Duurzaamheidsbeleid, Groen Wonen Vlist, 18 oktober 2018;
- Meerjarenplanning 2019 – 2050 verduurzaming complexen Groen Wonen Vlist;
- Complex: complex 154 Haastrecht (60 woningen), Duvama;
- Prestatieafspraken wonen Krimpenerwaard 2019-2022, Groen Wonen Vlist/Gemeente Krimpenerwaard, 11 december 2018;
- Begroting 2021 – 2024, gemeente Krimpenerwaard, kenmerk 20-0024552.

Op 25 november 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Notitie aanvullende informatie Complex 151 & 154, Haastrecht, Ecoresult B.V., kenmerk NER20211122v02, 25 november 2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 4 november 2021 verzocht om aanvullende gegevens. Op 25 november 2021 is aanvullende informatie ontvangen.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 27 april 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus, huiszwaluw en spreeuw zijn van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus, huiszwaluw en spreeuw te beschadigen, vernielen of weg te nemen.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn. De ruige dwergvleermuis is tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding respectievelijk er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Groen Wonen Vlist is voornemens om de woningen van complex 151 (Karel Doormanstraat, Van Speijkstraat, Erasmusstraat, Piet Heinstraat, Trompstraat, De Ruyterstraat, Dunantstraat) en complex 154 (Meidoornstraat, Esdoornstraat, Wilgendreef, Populierendreef, Elzendreef, Van Speijkstraat en Jaagpad) te Haastrecht te renoveren.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- het ophogen van de daken, isoleren met ca. 19 cm isolatie en opnieuw bedekken met dakpannen;
- het verwijderen van de schoorstenen;
- het vervangen van de hemelwaterafvoeren;

- het isoleren van de kruipruimtes;
- het opnieuw isoleren van de gevels.

De renovatiewerkzaamheden starten in 2022. Vóór 1 maart 2022 worden de woningen met nesten van de huismus binnen complex 154 ongeschikt gemaakt voor de huismus. Tussen 15 april 2022 en 15 juli 2022 worden de woningen met verblijfplaatsen van vlermuizen ongeschikt gemaakt. Aansluitend wordt gestart met de renovatiewerkzaamheden. Complex 151 volgt één of twee jaar later. De exacte doorlooptijd van de werkzaamheden is wordt geschat op negen maanden tot een jaar voor complex 154 en een jaar voor complex 151. Gezien de kans op uitloop van de werkzaamheden wordt ontheffing verleend tot 31 december 2026.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2020 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus, huiszwaluw, spreeuw, gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis binnen het plangebied. Het onderzoek naar huismus is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Voor huiszwaluw en spreeuw zijn geen Kennisdocumenten beschikbaar. Voor de spreeuw geldt dat gelijktijdig met het huismusonderzoek het plangebied ook geïnventariseerd is op nestlocaties van de spreeuw. Voor de huiszwaluw geldt dat deze soort gelijktijdig met de gierzwaluw is geïnventariseerd. Het vlermuisonderzoek is niet geheel conform het Vleermuisprotocol (2017) uitgevoerd. Er heeft geen onderzoek naar massawinterverblijfplaatsen plaatsgevonden. Echter is de aanwezige bebouwing ongeschikt als massawinterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vanwege de beperkte omvang, geringe hoogte en daarmee onvoldoende temperatuurbufferende werking. Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus, de huiszwaluw, de spreeuw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De huismus is in het plangebied aangetroffen. Onder de daken van de woningen binnen het plangebied zijn in totaal 40 nesten aanwezig.

- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Karel Doormanstraat 1;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Karel Doormanstraat 13;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Karel Doormanstraat 15;
- vier nestlocaties onder het dak van de woning aan de Karel Doormanstraat 17;
- twee nestlocaties onder het dak van de woning aan de Karel Doormanstraat 19;
- drie nestlocaties onder het dak van de woning aan de Karel Doormanstraat 21;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Trompstraat 7;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Trompstraat 8;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Trompstraat 13;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Erasmusstraat 13;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Erasmusstraat 17;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Erasmusstraat 21;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Erasmusstraat 26;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Erasmusstraat 33;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Erasmusstraat 43;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Piet Heinstraat 1;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Piet Heinstraat 4;
- twee nestlocaties onder het dak van de woning aan de Piet Heinstraat 5;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Piet Heinstraat 7;
- drie nestlocaties onder het dak van de woning aan de Piet Heinstraat 9;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Piet Heinstraat 10;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Piet Heinstraat 11;
- twee nestlocaties onder het dak van de woning aan de Piet Heinstraat 13;

- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Van Speijkstraat 10;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Van Speijkstraat 14;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Van Speijkstraat 16;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Meidoornstraat 1;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Meidoornstraat 3;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Meidoornstraat 7;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Elzendreef 1;
- één nestlocatie onder het dak van de woning aan de Wilgendreef 11;

Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

De huiszwaluw is in het plangebied aangetroffen. In de bebouwing binnen het plangebied bevinden zich in totaal elf nesten. Deze bevinden zich op de volgende locaties:

- één nestlocatie bij het raamkozijn aan de achterzijde van de woning aan de Erasmusstraat 26;
- één nestlocatie aan de dakrand van de voorzijde van de woning aan de Trompstraat 1;
- één nestlocatie aan de dakrand aan de achterzijde van de woning aan de Piet Heinstraat 10;
- twee nestlocaties aan de dakrand aan de voorzijde van de woning aan de Piet Heinstraat 15;
- één nestlocatie aan de dakrand aan de achterzijde van de woning aan de Karel Doormanstraat 9;
- één nestlocatie in een kunstnest aan de dakrand aan de voorzijde van de woning aan de Karel Doormanstraat 17;
- één nestlocatie in een kunstnest aan de dakrand aan de achterzijde van de woning aan de Karel Doormanstraat 17;
- één nestlocatie aan de dakrand aan de voorzijde van de woning aan de Karel Doormanstraat 21;
- twee nestlocaties in kunstnesten aan de dakrand aan de voorzijde van de woning aan de Karel Doormanstraat 23.

Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

De spreekuis is in het plangebied aangetroffen. In de schoorstenen van de woningen binnen het plangebied zijn in totaal elf nesten aanwezig. Deze bevinden zich op de volgende locaties:

- één nestlocatie in de schoorsteen op de kopgevel van de woning aan de Esdoornstraat 9;
- één nestlocatie in de schoorsteen op de kopgevel van de woning aan de Van Speijkstraat 9;
- één nestlocatie in de schoorsteen op de kopgevel van de woning aan de Elzendreef 1;
- één nestlocatie in de schoorsteen van de woning aan de Van Speijkstraat 2;
- één nestlocatie in de schoorsteen van de woning aan de Piet Heinstraat 3;
- één nestlocatie in de schoorsteen van de woning aan de Piet Heinstraat 7;
- één nestlocatie in de schoorsteen van de woning aan de Erasmusstraat 18;
- één nestlocatie in de schoorsteen van de woning aan de Trompstraat 1;
- één nestlocatie in de schoorsteen van de woning aan de Karel Doormanstraat 9;
- één nestlocatie in de schoorsteen van de woning aan de Erasmusstraat 8.

Met de geplande werkzaamheden gaan drie van deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In de gebouwen binnen het plangebied bevinden zich in totaal twee zomerverblijfplaatsen en negen paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Deze bevinden zich op de volgende locaties:

- één zomerverblijfplaats onder de lekdorpel van een raam aan de Erasmusstraat 26;
- één zomerverblijfplaats onder de tweede kantpan rechtsonder, aan de tuinzijde van de woning aan de Erasmusstraat 57;
- één paarverblijfplaats onder de houten daklijst van de woning aan De Ruyterstraat 1;
- één paarverblijfplaats onder de houten daklijst van Erasmusstraat 8;
- één paarverblijfplaats achter de dakgoot van Van Speijkstraat 7;
- één paarverblijfplaats (locatie onbekend) aan de Populierendreef 4;
- één paarverblijfplaats achter de dakgoot aan de Populierendreef 9;
- één paarverblijfplaats achter de daklijst van de Esdoornstraat 5;
- één paarverblijfplaats achter de daklijst van de Esdoornstraat 8.

Van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

De ruige dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In de gebouwen binnen het plangebied bevinden zich in totaal achttien paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis. Deze bevinden zich op de volgende locaties:

- één paarverblijfplaats onder de houten daklijst aan de kopgevel van de Piet Heinstraat 2;
- één paarverblijfplaats onder de houten daklijst aan de kopgevel van de Karel Doormanstraat 2;
- één paarverblijfplaats, vermoedelijk onder de dakrand van de zuidelijke gevel van de Goverwellepad 44;
- één paarverblijfplaats onder de nok van Esdoornstraat 1;
- één paarverblijfplaats onder de zevende kantpan van boven van het dak van de Esdoornstraat 21;
- één paarverblijfplaats in een vleermuiskast aan de gevel van de Esdoornstraat 45;
- één paarverblijfplaats onder de vijfde kantpan van het dak van de Van Speijkstraat 1;
- één paarverblijfplaats onder een kantpan van het dak van de Meidoornstraat 15;
- één paarverblijfplaats onder de nok van het dak van de Meidoornstraat 17;
- één paarverblijfplaats onder een kantpan van het dak van de Meidoornstraat 25;
- één paarverblijfplaats achter de dakgoot van de Populierendreef 2;
- één paarverblijfplaats onder een kantpan van het dak van de Populierendreef 2. Deze verblijfplaats behoort tot de zelfde individu als voorgaande verblijfplaats;
- één paarverblijfplaats onder de nok van de Piet Heinstraat 14;
- één paarverblijfplaats achter de dakgoot van de Wilgendreef 2;
- één paarverblijfplaats onder de dakrand van de westelijke gevel van de Wilgendreef 1;
- één paarverblijfplaats, locatie onbekend, in de woning aan de Wilgendreef 5;
- één paarverblijfplaats onder de dakpanrand van de Wilgendreef 13;
- één paarverblijfplaats achter de dakgoot van de Esdoornstraat 2;
- één paarverblijfplaats locatie onbekend, in de woning aan de Esdoornstraat 4.

Van zomer- en paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, huiszwaluw, spreeuw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan huismus, huiszwaluw, spreeuw en vleermuizen in het kader van de Wet natuurbescherming' van 8 maart 2021 en de aanvullende informatie die is verkregen op 25 november 2021. Deze

maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode van de betreffende soorten, gefaseerd werken en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecoloog met kennis van de huismus, huiswaluw, spreeuw, gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Huisumus

Als gevolg van de werkzaamheden gaan 40 nesten van de huismus verloren. Op 2 maart 2021 zijn tien NK MU nestkasten van VivaraPro opgehangen aan de gevels van de woningen van complex 151. Deze dienen ter compensatie van de vijf huismusnesten in complex 154. In de permanente situatie zijn de daken van de woningen in complex 154 weer toegankelijk gemaakt voor de huismus. Daarmee dienen de daken ook als tijdelijke compensatie voor de 35 huismusnesten in complex 151. In de permanente situatie zijn ook de daken van complex 151 weer toegankelijk voor de huismus. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

In de periode van 1 oktober tot 28 februari (buiten koude perioden, gedefinieerd als perioden met gedurende 3 tot 5 dagen aanhoudende (nacht)vorst) worden de woningen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er huismussen aanwezig zijn in de woningen ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het plaatsen van weringsborstels in de dakgoten. Dit hebben wij vastgelegd in de voorschriften

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Haastrecht. Door de voorgenomen maatregelen, de opgelegde voorschriften en de aanwezigheid van voldoende natuurlijke alternatieven is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Huiswaluw

De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (in de periode van september tot april) in de periode dat de huiswaluw niet aanwezig is. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. Na afronding van de werkzaamheden zijn direct permanente voorzieningen, in de vorm van kunstnesten en dakoverstekken, aanwezig voor de huiswaluw. In totaal worden zestien kunstnesten van Vivara geplaatst. Dit aantal komt bovenop de zes reeds aanwezige kunstnesten aan de Karel Doormanstraat, waardoor er in totaal 22 kunstnesten aanwezig zijn. De nesten worden geplaatst op de plekken waar nu ook (kunst-)nesten aanwezig zijn. Hiermee worden na de werkzaamheden voldoende mogelijkheden geboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

De huiswaluw komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Haastrecht. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de huiswaluw in de directe omgeving aanwezig blijft.

Spreeuw

Als gevolg van de werkzaamheden gaan drie nesten van de spreeuw verloren. Op 2 maart 2021 zijn zes NK GZ 08 nestkasten van VivaraPro ten behoeve van de spreeuw opgehangen aan de gevels van de woningen van complex 151. Deze dienen ter tijdelijke compensatie van de drie nesten van de spreeuw in complex 154. Aanvullend worden in totaal veertien nestkasten van het type inbouwsteen gierwaluw GZP 03 van Faunaprojecten ingebouwd in de zuidgevels van de woningen in complex 154. Tevens zijn de nieuwe daken van complex 154 geschikt als tijdelijke en permanente mitigatie. In complex 151 worden zestien nestkasten van het type inbouwsteen gierwaluw GZP 03 van Faunaprojecten geplaatst. Daarnaast zijn de nieuwe daken van complex 151 geschikt als permanente mitigatie voor de spreeuw.

De spreekw komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Haastrecht. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de spreekw in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan zeven paarverblijfplaatsen en twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en achttien paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis verloren. Op 2 maart 2021 zijn 84 tijdelijke vleermuiskasten van het type ANS-1 batbox van BNB Box opgehangen aan de gevels van de woningen in complex 151. In de permanente situatie worden 30 inbouwkasten van het type VM PM 1 van Faunaprojecten of gelijkwaardig gerealiseerd Het uiteindelijke type vleermuiskast dient ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de OZHZ. Dit hebben wij vastgelegd in voorschrift 13. De kasten worden geplaatst aan de noord-, oost-, en westgevels van de woningen in complex 154 en 44 inbouwkasten van het type VM PM 1 van Faunaprojecten of gelijkwaardig gerealiseerd aan de noord-, oost-, en westgevels van de woningen in complex 151. Ook komt het complete dakvlak van de woningen weer ter beschikking van de vleermuizen. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

In de periode van 15 april tot 15 juli of 1 oktober tot 15 oktober wordt de bebouwing waar de zomer- en paarverblijfplaatsen zijn aangetroffen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Er wordt gestart met het ongeschikt maken van de woningen in complex 154. Eén of twee jaar later worden de woningen in complex 151 ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd door het plaatsen van exclusions flaps. Het gebruik van netten, glaswol of purschuim is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps of het creëren van tocht gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van <5 Bft) en deze dienen door de ecoloog te worden opgenomen in een logboek. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. Dit hebben wij vastgelegd in voorschrift 14. De hiervoor genoemde maatregelen voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op de functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening hersteld te worden. Bovendien moeten de tijdelijke vleermuiskasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden. Dit hebben wij vastgelegd in voorschrift 15.

Het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten dient te gebeuren onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis. Na inachtneming van een gewenningstijd van minimaal zes maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen waarin zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen aanwezig en beschikbaar zijn, mogen de tijdelijke kasten alleen verwijderd worden nadat door de deskundige is vastgesteld dat de kast is verlaten. Dit hebben wij vastgelegd in voorschrift 16.

De gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis komen verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Haastrecht. Door de voorgenomen maatregelen en de opgelegde voorschriften is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijven.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de huismus, huiswaluw, spreekw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' (*relevant voor huismus, huiswaluw en spreekw*) en 'de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende reden van groot openbaar belang' (*relevant voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis*).

Volksgezondheid

De thermische kwaliteit van de woningen van de complexen 151 en 154 te Haastrecht is slecht, als gevolg van een gebrek aan ventilatie en isolatie. Slechte isolatie kan zorgen voor vocht en schimmelvorming in de woning, waardoor de gezondheid van de bewoners in gevaar komt. Er bestaat een samenhang tussen de aanwezigheid van vocht en schimmel in de woning en een verhoogde prevalentie van respiratoire symptomen bij kinderen en volwassenen, zoals astma, en reumatische aandoeningen. Door de huidige bebouwing te renoveren, krijgen de woningen een beter binnenklimaat. De te realiseren woningverbetering komt de gezondheid van de bewoners ten goede en is zodoende in het belang van de volksgezondheid.

Andere dwingende redenen van groot openbaar belang

In het Energieakkoord is afgesproken dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 energieneutraal is. Dat betekent dat er 4,5 miljoen huur- en koopwoningen, laagbouw en hoogbouw, rijtjeswoningen en vrijstaande huizen, energieneutraal gemaakt moeten worden. Het gaat om naoorlogse woningen uit de jaren 1950-1980. Alleen door vergaande verduurzaming van de bestaande woningvoorraad kan dit doel worden bereikt. Daarnaast heeft Nederland ingestemd met het Klimaatakkoord van Parijs dat als centraal doel heeft het reduceren van CO₂-uitstoot.

Groen Wonen Vlist is aangesloten bij Aedes en dient zich aan de afspraken in het Klimaatakkoord 2019 (Rijksoverheid, 2019) te houden. In 2050 dient Groen Wonen Vlist een CO₂-neutrale woningvoorraad te hebben, waarbij de woningen duurzaam zijn geïsoleerd en voorbereid op een aardgasvrije toekomst. Door het verlagen van het energieverbruik wordt een bijdrage geleverd aan de betaalbaarheid, duurzaamheid, leefbaarheid en het milieu.

De betrokken woningen worden voorbereid op de toekomst door het aanbrengen van zonnepanelen, een nieuw verwarmingssysteem en de afsluiting van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een sterke energiebesparing en verminderde CO₂-uitstoot. De beoogde renovatie van de woningen is derhalve onderdeel van het proces om te komen tot een nationale en internationale reductie van de CO₂-uitstoot.

Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de belangen 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid'

(relevant voor huismus, huiswaluw en spreeuw) en 'de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang' (relevant voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis) voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de huismus, huiswaluw, spreeuw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden vanwege het feit dat het hier bestaande woningen betreft. De woningen hebben een lage isolatiewaarde. Middels renovatiewerkzaamheden dient energielabel B of hoger behaald te worden. Dit kan alleen bewerkstelligd worden door isolatie van de spouwmuren en de daken. Bij uitvoering van alternatieve methoden, zoals het isoleren van binnenuit, worden de beoogde energiedoelen niet behaald. Daarnaast leidt het renoveren van binnenuit tot overlast van de bewoners en gaat woonoppervlakte verloren. Bovendien gaan de aangetroffen nesten en verblijfplaatsen met deze werkwijze tevens verloren, vanwege gewijzigde klimatologische omstandigheden en vochtophoping door condensatie in de spouwruiimte. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd door het plangebied op te delen in twee deelgebieden, wat de effecten op de huismus, huiswaluw, spreeuw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zo veel mogelijk beperkt.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus, huiswaluw, spreeuw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Krimpenerwaard bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend.